

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 49P/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220201034
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1220201034.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. Y., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom V. XX, F., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: N. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. X, F. a otca: H. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, F. F., toho času V. XX, F., zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, o návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Súd dočasne do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 27P/10/2020 o zmenu zverenia maloletého dieťaťa, z v e r u j e maloletého W. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca.

Matka je do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 27P/10/2020 o zmenu zverenia maloletého dieťaťa, p o v i n n á predbežne platiť na maloletého W. Y., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 100,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 17.03.2020.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh otca z a m i e t a.

III. Počas trvania neodkladného opatrenia Okresného súdu Bratislava II, č. k. 49P/25/2020-14 zo dňa 17.03.2020 súd pozastavuje účinnosť rozsudku Okresného súdu F. F. zo dňa 12.03.2013, č. k. 32P/2/2013-49 v časti zverenia, úpravy styku a výživného vo vzťahu k maloletému W..

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49P/113/2018, návrhom doručeným súdu dňa 16.08.2019 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd nahradí súhlas otca maloletého dieťaťa s umiestnením mal. U. v súkromnej škole V. T., U. XX-XX, F. v školskom roku 2019/2020, poprípade do začatia povinnej školskej dochádzky.

2. Otec návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného L. F. F. č. k. 32P/2/2013-49 zo dňa 12.03.2013 bolo jeho manželstvo s matkou mal. W. rozvedené a maloleté dieťa bolo zverené do starostlivosti matky, pričom v súčasnosti sa maloletý W. od 15.08.2019 zdržiava u neho, osobne sa o neho stará a zabezpečuje jeho výživu v plnom rozsahu. Matka ho dňa 15.08.2019 telefonicky požiadala, aby prevzal syna do svojej osobnej starostlivosti. O syna sa teda takmer pol roka osobne stará. Jeho majetkové a príjmové pomery mu neumožňujú platiť súdom určené výživné na syna k rukám matky a zároveň

zabezpečovať výživu maloletého v plnom rozsahu. Otec poukázal na to, že obstaráva bežné záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa - t.j. zabezpečuje plnenie povinnej školskej dochádzky, zdravotnú starostlivosť, mimoškolskú činnosť a pod.. Matka na výživu maloletého dieťaťa žiadnym spôsobom neprispieva. Podľa jeho aktuálnych vedomostí matka aktuálne plánuje zmenu bydliska oboch maloletých detí a ich premiestnenie do Maďarskej republiky. O tejto skutočnosti svedčí aj inzerát zverejnený na internetovej stránke, prostredníctvom ktorého matka predáva nehnuteľnosť, v ktorej aktuálne s mladším synom N. býva. On však so zmenou bydliska detí nesúhlasí. Z obavy, že matka bez jeho súhlasu premiestni maloleté dieťa na územie iného štátu, pričom mu už avizovala, že bude trvať aj na presťahovaní maloletého W., žiada aby do rozhodnutia vo veci samej boli dočasne upravené pomery účastníkov konania. Maloletý je momentálne stabilizovaný v jeho domácnosti, zlepšil sa mu prospech v škole a naďalej prejavuje vôľu zotrvať v spoločnej domácnosti s ním. Ďalšia zmena miesta pobytu a obnovenie spolužitia s matkou v jednej domácnosti proti vôli dieťaťa, by podľa jeho názoru prispelo k vnútornej destabilizácii maloletého dieťaťa, ktoré sa nachádza v citlivom veku. Maloletý syn sa s mamou od augusta 2019 stretol iba dvakrát - v čase od 15.11.2019 do 17.11.2019, keď mal u matky stráviť víkend. V noci z piatka na sobotu mu však syn telefonoval, aby si ho vyzdvihol. Druhýkrát dňa 02.02.2020 bol na prechádzke s matkou a mladším bratom N.. Vianočné sviatky, narodeniny ani meniny netrúvil syn s matkou pre obojstranný nezáujem ako matky, tak aj maloletého syna. Synovi v stretávaní sa s matkou nebráni a ponecháva to na ich vzájomnej dohode. Na jeho otázku, či by sa chcel vrátiť k matke, syn opakovane odpovedal, že sa k matke sa vrátiť nechce. Dieťa pre komplikovaný vzťah s matkou, kontakt s ňou odmieta. Obrat v postoji matky, ktorá najprv súhlasila, aby maloleté dieťa bývalo s ním v spoločnej domácnosti a následne po vyše piatich mesiacoch mu dňa 29.01.2020 výslovne uviedla, že bude trvať na tom, aby sa s ňou syn W. presťahoval do Maďarska, vyvoláva u neho dôvodnú obavu zo zhoršenia psychického stavu dieťaťa. Po zmene faktickej situácie v rodine podnikol teda právne kroky za účelom zosúladenia faktického stavu so stavom právnym. Otec k návrhu doložil komunikáciu s matkou maloletého dieťaťa.

3. Uznesením zo dňa 24.02.2020, č.k. 27P/10/2020-79 súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vylúčil na samostatné konanie, zapísané na tunajšom súde pod sp. zn. 49P/25/2020.

4. Súdu je z jeho činnosti známe, že vo veci rodičov maloletého dieťaťa prebieha toho času konanie vedené pod sp. zn. 27P/10/2020 o návrhu otca o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému W., kde sa otec domáha zverenia maloletého dieťaťa do svojej starostlivosti.

5. Rozsudkom Okresného súdu F. F. zo dňa 12.03.2013, č. k. 32P/2/2013-49 súd manželstvo matky a otca maloletého W. rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý W. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 240,- eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.04.2013.

6. Rozsudkom Okresného súdu F. U., zo dňa 01.10.2015 č. k. 20P/108/2015-224 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.01.2017 č. k. 11CoP/695/2015 -264 zamietol súd návrh otca na zníženie výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.02.2017.

7. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako "CMP"), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú vo veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa používajú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej ako CSP), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

17. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, vyhodnotiac zistené okolnosti, súd dospel k záveru, že za daných okolností je návrh otca čiastočne dôvodný. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletého W. nežijú v spoločnej domácnosti, pričom toho času existuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu, ktorým je upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému W.. Vo veci samej sa otec domáha zmeny pôvodného rozhodnutia a vo vzťahu k mal. W. navrhuje zverenie dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. Napriek skutočnosti, že súd sa v otázke zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov formou nariadenia neodkladného opatrenia nestotožňuje zo zásahom do právoplatných a vykonateľných rozhodnutí, ktorým už je upravený výkon rodičovských práv a povinností, resp. takýto zásah považuje za opodstatnený len priam pri výnimočných situáciách, ohrozujúcich život alebo zdravie maloletého dieťaťa, v uvedenej veci musel prihliadnuť na špecifickosť situácie a skutkový stav, ktorý dlhodobo nezodpovedá právnomu stavu. Po vyhodnotení všetkých skutkových okolností vzhľadom návrh v časti týkajúcej sa zverenia mal. dieťaťa do starostlivosti otca za dôvodný. K uvedenej skutočnosti nepochybne prispelo aj to, že z dôvodu osobnej starostlivosti, ktorú vykonáva otec a neplneniu si vyživovacej povinnosti zo strany matky, musel súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v časti upravujúcej vyživovaciu povinnosť matky. Ak by teda súd určil matke povinnosť prispievať na výživu dieťaťa bez toho, aby zasiahol do výroku o zverení dieťaťa, existovali by popri sebe navzájom si konkurujúce a zmätočne vyznievajúce rozhodnutia (pôvodný rozsudok, ktorým by bolo dieťa zverené do starostlivosti matky a neodkladné opatrenie, ktorým by bola matka povinná prispievať na výživu mal. dieťaťa k rukám otca). Z vyššie uvedených dôvodov, ako aj za účelom zosúladenia právneho stavu so stavom skutkovým (reálne vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté dieťa otec od 15.08.2019) súd návrhu otca v tejto časti vyhovel. V časti návrhu, aby súd rozhodol o tom, že zastupovanie mal. dieťaťa a spravovanie majetku dieťaťa v bežných veciach pripadne otcovi, považoval súd návrh za neopodstatnený, vzhľadom na neexistenciu potreby neodkladného zásahu. Zastupovanie maloletého dieťaťa a spravovanie jeho majetku prináleží priamo

zo zákona obom rodičom, bez ohľadu na to do koho starostlivosti je maloleté dieťa zverené, pokiaľ rodičia neboli pozbavení výkonu rodičovských práv, resp. neboli obmedzení v spôsobilosti na právne úkony. Uvedená skutočnosť znamená, že každý z rodičov v bežných veciach maloleté dieťa môže zastupovať samostatne, len v podstatných veciach je možné rozhodnutie robiť len so súhlasom druhého rodiča. V časti o určení povinnosti matky platiť výživné v nevyhnutnej miere, súd vzhladol návrh otca za čiastočne dôvodný. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia o určení povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča. V súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. V posudzovanom prípade prihliadnuc na hore uvedené zásady, za situácie kedy osobnú starostlivosť o maloleté dieťa dlhodobo cca. 6 mesiacov vykonáva otec a matka si po odsťahovaní mal. W. z jej domácnosti dobrovoľne neplní vyživovaciu povinnosť, mal súd preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu, pričom pri určení jej výšky vychádzal zo sumy životného minima určeného na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Podľa vyššie uvedeného považoval za primeranú výšku výživného 100,- eur, ktorú bude matka povinná predbežne platiť a táto suma aspoň čiastočne pokryje náklady na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. V prevyšujúcej časti požadovanej sumy výživného súd návrh otca zamietol. Súd poukazuje na to, že neodkladným opatrením rieši len dočasnú úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozhodnutia vo veci samej, kedy po vykonanom dokazovaní a posúdení všetkých skutočností, rozhodne o tom, či súd dané dôvody na zmenu pôvodného rozhodnutia. Nakoľko vo veci maloletého dieťaťa toho času existuje úprava výkonu rodičovských práv a povinností, súd vo výroku tohto uznesenia počas trvania neodkladného opatrenia pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu F. F. zo dňa 12.03.2013, č. k. 32P/2/2013-49 v časti zverenia, úpravy styku a výživného vo vzťahu k maloletému W..

18. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.